

[Ministoren for nedrustningsspørgsmål.]

frem til løsninger uden at lade sig afskrække af skuffelser og tilbageslag.

Hvis vi fra dansk side på en hensigtsmæssig måde skal kunne deltage i internationale forhandlinger på dette felt, må der her i landet være en bred forståelse af nedrustningsproblemet og en vel informeret opinion på hele området. Selv om der i flere år har været arbejdet med disse problemer her i landet, står vi endnu ved begyndelsen. Jeg vil gerne udtrykke tilfredshed med, at den arbejdsgruppe, der i udenrigsministeriet skal virke med nedrustningsspørgsmål, nu er under etablering. Jeg tror, at der herigennem er taget et skridt, der vil kunne få betydning for den måde, hvorpå vi i Danmark arbejder med dette spørgsmål, der uden overdrivelse kan betegnes som et af de vigtigste, menneskeheden står over for.

Forsvarsministeren (Ninn-Hansen): De forespørgsler, som to partier har rettet til mig om den sikkerhedspolitiske situation, er i det væsentlige besvaret igennem udenrigsministerens redegørelse. Ligesom nedrustningsministeren kan jeg sige, at udenrigsministeren med sin tale her i dag selvfølgelig har angivet hele regeringens stilling til og vurdering af sikkerhedspolitikken.

I de bemærkninger, jeg skal fremsætte om det samme spørgsmål, vil jeg gerne ligesom udenrigsministeren fremhæve betydningen af, at vor sikkerhedspolitik er baseret på et stort parlamentarisk flertal. Ikke mindst for den del af sikkerhedspolitikken, der berører forsvaret, har det sin meget store betydning, at der er en opslutning om den lovgivning, vi har på området. Den nuværende forsvarsordning er baseret på fælles overvejelser mellem landets fire største partier om, hvilket værn vi skal have, og hvordan dette værn skal være indplaceret i et samarbejde med andre vestlige lande.

Som nævnt af statsministeren i åbningstalen lægger regeringen meget stor vægt på, at der i forbindelse med en ny forsvarsordning også i fremtiden bliver et fællesskab mellem de afgørende partier i folketinget.

Det er naturligt som fremhævet af udenrigsministeren, at den voldshandling, der fandt sted i Tjenuševskij den 21. august, har givet os en særlig anledning til at

vurdere vor sikkerhedspolitik. Begivenhederne har ikke alene betydning for vor egen vurdering af sikkerhedsproblemerne, men har selvsagt også betydning for NATO, hvor vi deltager i et fælles beredskab, der både giver os garanti og forpligtelser.

Der kan i den forbindelse rejses spørgsmålet, om varslingsmulighederne og de øvrige beredskabsmuligheder er til stede og af en sådan effektivitet, som erfaringerne nu har vist nødvendig.

Til det første spørgsmål — om varslingsmulighederne — vil jeg gerne nævne, at man fra såvel NATO-myndighederne som fra dansk side nøje fulgte begivenhederne i månederne forud for besættelsen af Tjenuševskij og også vurderede, at mulighederne for en militær aktion var til stede som følge af besættelsesstyrkernes placering langs den tjenuševskiske grænse. Da begivenhederne udspillede sig i området, som ligger uden for det danske forsvars direkte interesseområde, rådede den danske efterretningstjeneste imidlertid ikke over midler til at konstatere, at en besættelse af Tjenuševskij blev indledt den 20.-21. august, og da den sammentrækning af styrker, der fandt sted, ikke var rettet mod NATOs område, havde man ikke fra NATOs side fundet det påkrævet at tage skridt til en mere intensiv varslings-tjeneste.

Situationen den 21. august om morgenen fandtes ikke at indebære nogen trussel mod dansk område; men regeringen fandt, at situationen havde en sådan karakter, at særlige beredskabsforanstaltninger straks burde iværksættes. Hensigten med disse foranstaltninger var at muliggøre en hurtigere indsats af det danske forsvar end under det normale forsvarsberedskab, såfremt situationen skulle blive foruroligende.

Som ved enhver anden lejlighed, hvor det allierede og det nationale forsvarssystem mere eller mindre aktiveres, har man naturligvis også i dette tilfælde søgt at uddrage flest mulige erfaringer med henblik på at forbedre de bestående forhold. Såvel i NATO som her i landet foregår der således overvejelser om etablering af et forbedret varslings- og kommunikationssystem samt eventuelle proceduremæssige ændringer. I NATO er udarbejdet en redegørelse for hele hændelsesforløbet, og i forbindelse hermed er der fremsat forslag til forbedring af varslings-tjenesten og af kommunikationsmid-